

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Českých Budějovicích rozhodl ve veřejném zasedání konaném dne 7.6.2010 v senátě složeném z předsedy JUDr. Jiřího Trnky a soudkyň JUDr. Marie Dvořáčkové a JUDr. Vladimíry Hájkové v trestní věci obž. [REDACTED], nar. [REDACTED] v [REDACTED], o odvolání státní zástupkyně Okresního státního zastupitelství v Českých Budějovicích proti rozsudku Okresního soudu v Českých Budějovicích ze dne 17.3.2010, č.j. 3 T 249/2009-207, **t a k t o :**

Z podnětu odvolání státní zástupkyně se podle § 258 odst. 1 písm. d) tr. řádu napadený rozsudek v celém rozsahu z r u š u j e .

Podle § 259 odst. 3 tr. řádu se znovu rozhoduje tak, že:

obžalovaný

[REDACTED],

nar. [REDACTED] v [REDACTED], bytem [REDACTED], nyní ve vazbě ve Vazební věznici v [REDACTED],

u z n á v á s e v i n n ý m t í m , ž e

nejméně od září 2008 do 6.10.2009, kdy bylo zahájeno trestní stíhání, v [REDACTED], [REDACTED], či jinde, opakovaně se vzrůstající intenzitou a ke konci období téměř každý den, vyhledával přítomnost [REDACTED], nar. [REDACTED], tím, že jí sledoval například při jízdě z místa bydliště do zaměstnání a zpět, vyhledával a pozoroval na pracovišti, zdržoval se v blízkosti bydliště v [REDACTED], kde případně ve vozidle přespával, dále tuto obtěžoval bezdůvodnými telefonáty či zasíláním nevyžádaných SMS zpráv, to vše s cílem dosáhnout obnovení předchozího partnerského vztahu, střídavě

██████████ vyzýval k obnovení partnerského vztahu, či naopak této vulgárně nadával, například slovy „ty kurvo, svině, děvko, píčo“, které doprovázel výhrůžkami ublížením na zdraví pro případ, že nevyhoví jeho požadavkům, a vztah neobnoví, když konkrétně:

- dne 25.6.2009 v době od 16.00 hodin do 22.15 hodin v ██████████ před domem č.p. ██████████ opakovaně hrubými slovními výrazy „ty kurvo, ty svině“ napadal poškozenou ██████████, nar. ██████████, též jejího manžela ██████████, nar. ██████████, kterého posléze vyprovokoval k vzájemnému fyzickému napadání, když současně poškozené vyhrožoval, že má s sebou pistoli, že zastřelí jí či případně děti nebo podpálí její dům,
- v přesně nezjištěnou dobu dne 30.7. nebo 31.7.2009 v ██████████, v obchodní galerii ██████████, hrubě slovně urážel, napadal a vyhrožoval poškozené ██████████ slovy „rozbiju ti hubu, zapálím ti dům“, tuto fyzicky napadal opakovaným házením různých drobných předmětů na tělo poškozené, když tato v obavě před dalším možným počínáním vyhledávala pomoc u jiných osob,
- dne 3.9.2009 v době kolem 14.35 hodin v ██████████ před nákupním střediskem Cíl hrubými a hanlivými slovními výrazy „ty píčo, krávo, děvko, kurvo!“ urážel a napadal poškozenou ██████████,

uvedená jednání vedla u ██████████ a osob jí blízkých k zásahům do rodinného a profesního života v tom směru, že byla nucena se nechat doprovázet z místa bydliště či naopak spolupracovníky či známými, omezovala pohyb v blízkosti bydliště, opakovaně v důsledku jednání obžalovaného kontaktovala Policii ČR, která zasahovala, změnila v dubnu 2009 zaměstnavatele a místo zaměstnání, a to vše z důvodné obavy o svoje zdraví a zdraví nejbližších rodinných příslušníků,

t e d y

- na místě veřejnosti přístupném se dopustil výtržnosti tím, že napadl jiného,
- jinému vyhrožoval usmrcením, těžkou újmou na zdraví a jinou těžkou újmou takovým způsobem, že to mohlo vzbudit důvodnou obavu,

č í m ž s p á c h a l

- trestný čin výtržnictví podle § 202 odst. 1 tr. zákona účinného do 31.12.2009,
- trestný čin násilí proti skupině obyvatelů a proti jednotlivci podle § 197a odst. 1 tr. zákona účinného do 31.12.2009,

a o d s u z u j e s e

podle § 202 odst. 1 tr. zákona za užití § 35 odst. 1 tr. zákona k úhrnnému nepodmíněnému trestu odnětí svobody na 6 (šest) měsíců.

Podle § 39a odst. 2 písm. b) tr. zákona se obžalovaný pro účely výkonu trestu zařazuje do věznice s dozorem.

O d ů v o d n ě n í :

Napadeným rozsudkem byl obž. [REDAKCE] uznán vinným jednáním ve výroku tohoto rozsudku popsaným, jež bylo kvalifikováno jako přečin nebezpečné pronásledování podle § 354 odst. 1 písm. a), b), d) tr. zákoníku účinného od 1.1.2010. Za tento delikt byl obžalovaný potrestán sankcí odnětí svobody na 10 měsíců, jejíž výkon byl podmíněně odložen na tříletou zkušební dobu zpřísněnou dohledem probačního úředníka.

Proti tomuto rozsudku podala v zákonné lhůtě odvolání státní zástupkyně. Odvolatelka opravný prostředek podaný v neprospěch obž. [REDAKCE] vymezila do všech jeho výroků. V jeho odůvodnění namítá, že jakkoli proti skutkovým závěrům okresního soudu nelze mít žádné výhrady, tímto užitá právní kvalifikace je nesprávná.

Byl-li by objasňovaný skutek dokonán po 1.1.2010, bylo by právní posouzení jednání obžalovaného jako přečin nebezpečné pronásledování podle § 354 tr. zákoníku správné. K dokonání činu však došlo dne 6.10.2009 a v této době trestní zákon neobsahoval žádnou skutkovou podstatu, která by jednání nyní podřazené pod tzv. stalking zahrnovala. Odvolatelka dále namítá, že okresní soud v užití právní kvalifikaci nezohlednil, že obž. [REDAKCE] se některých z dílčích skutků spočívajících ve verbálních útocích na [REDAKCE] dopustil na místech veřejnosti přístupných, nezohlednil dále, že tímto vůči jmenované a jejím blízkých pronášené výhrůžky byly způsobily u této vyvolat obavu z jejich uskutečnění. Taková jednání i dle účinné právní úpravy naplňují znaky přečinu výtržnictví podle § 358 odst. 1 tr. zákoníku v souběhu s přečinem nebezpečné vyhrožování podle § 353 odst. 1 tr. zákoníku. Taková právní kvalifikace objasněného skutku z pohledu zásady upravené ust. § 2 odst. 1 tr. zákoníku pro obžalovaného není příznivější.

Odvolání státní zástupkyně je dále vymezeno do výroku o trestu, který odvolatelka vnímá jako nepřiměřeně mírný. Obžalovanému nepolehčuje žádná v zákoně vymezená okolnost. Naopak, vyjma souběhu kriminálních deliktů, jichž se dopustil, tomuto přitěžuje délka jeho protiprávního jednání, která výrazně překračuje vlastní znak skutkové podstaty. Dopustil-li se obžalovaný posuzované trestné činnosti ve zkušební době podmíněného odsouzení a toliko pohrůžka výkonem trestu jej tak k nápravě nepřiměla, měl být potrestán již nejpřísnější ze zákonných sankcí, nepodmíněným trestem odnětí svobody.

Vzhledem k výše uvedenému se státní zástupkyně domáhá vydání rozhodnutí, jímž by byl napadený rozsudek zrušen a obž. [REDAKCE] za trestné činy výtržnictví podle § 202 odst. 1 tr. zákona účinného do 31.12.2009 a násilí proti skupině obyvatelů a proti jednotlivci podle § 197a odst. 1 tr. zákona účinného do 31.12.2009 potrestán úhrnným trestem odnětí svobody vyměřeným v první čtvrtině zákonných možností, pro účely jehož výkonu by byl zařazen do věznice s dozorem.

Podle § 254 odst. 1 trestního řádu odvolací soud, nezamítne-li nebo neodmítne-li odvolání podle § 253 trestního řádu, přezkoumá zákonnost a odůvodněnost těch oddělitelných výroků rozsudku, proti nimž byl opravný prostředek podán, jakož i správnost postupu řízení, které jejich vyhlášení předcházelo, a to z hlediska vytýkaných vad. K vadám, které nejsou odvoláním vytýkány, odvolací soud přihlíží, jen pokud mají vliv na správnost výroků, proti nimž bylo odvolání podáno.

Podá-li oprávněná osoba odvolání proti výroku o vině, přezkoumá odvolací soud podle § 254 odst. 3 tr. řádu v návaznosti na vytýkané vady vždy i výrok o trestu, jakož i další výroky, které mají ve výroku o vině svůj podklad, bez ohledu na to, zda bylo i proti těmto výrokům odvolání podáno.

Krajský soud ve smyslu shora uvedených zákonných ustanovení, s přihlédnutím k námitkám podaného odvolání, přezkoumal napadený rozsudek, jakož i správnost postupu řízení, které jeho vyhlášení předcházelo. Učinil pak následná zjištění a závěry:

V řízení, jež vydání napadeného rozsudku předcházelo, neshledal odvolací soud žádných závažných procesních pochybení, důsledkem kterých by byla porušena práva obžalovaného na obhajobu a spravedlivý proces. Není tak shledáno žádných důvodů pro zrušení napadeného rozsudku postupem podle § 258 odst. 1 písm. a) tr. řádu. Okresní soud provedl důkazy v rozsahu § 2 odst. 5 tr. řádu a zjistil skutkový stav, o němž netřeba mít pochybnosti. Dokazování zaměřil na zjištění osoby pachatele a prokázání jak objektivní, tak subjektivní stránky kriminálního deliktu. Provedené důkazy hodnotil v souladu s pravidly upravenými ust. § 2 odst. 6 tr. řádu a vyvodil logické závěry ohledně pachatelství obž. [redacted] na kriminálním činu poškozujícím práva [redacted] a jejich rodinných příslušníků.

V odůvodnění napadeného rozsudku okresní soud rozvedl, na podkladě jakých důkazů shledal, že obž. [redacted], s níž dříve udržoval poměr, pronásledoval, verbálně a fyzicky ji napadal a osočoval výhrůžkami v rozsudku popsány. I odvolací soud shledává, že skutkové závěry soudu prvního stupně mají oporu v provedených důkazech, tyto lze bez jakýchkoli pochybností akceptovat. Ostatně proti těmto posuzovaný opravný prostředek státní zástupkyně nesměruje.

Okresní soud v odůvodnění napadeného rozsudku konstatoval, že na projevy tzv. stalkingu mohla právní úprava účinná do 31.12.2009 reagovat posouzením takového jednání jako trestný čin výtržnictví podle ust. § 202 odst. 1 tr. zákona, popř. jako trestný čin násilí proti skupině obyvatelů a jednotlivci podle § 197a tr. zákona. Dle účinné právní úpravy lze však objasněný skutkový stav výstižně kvalifikovat jako přečin nebezpečné pronásledování podle § 354 odst. 1 písm. a), b), d) tr. zákoníku. Posledně uvedenou právní kvalifikaci, jež je v poměru ke dříve uvedeným trestným činům pro obžalovaného výrazně příznivější, také okresní soud v daném případě užil. Učinil tak na podkladě zjištění, že obž. [redacted] poškozenou obtěžoval dlouhodobě (přes 1 rok), jeho jednání negativně ovlivnilo její osobní, rodinnou a profesní sféru. Počinání obžalovaného bylo poškozené nepřijemné, tato se domáhala pomoci u jiných osob, včetně Policie ČR.

Třebaže je okresním soudem konstatováno, že obž. [redacted] nepolehčuje žádná zákonem stanovená okolnost a naopak jsou shledávány okolnosti přitěžující, včetně té, že se objasněného činu dopustil ve zkušební době podmíněného odsouzení, byl tento napadeným rozsudkem postižen toliko sankcí výchovnou. Svě rozhodnutí odůvodnil nalézací soud poznatkem o tom, že znalec z oboru psychiatrie u obžalovaného zaznamenal postupný rozvoj náhledu na jeho nesprávné chování.

V době konání odvolacího řízení byl obž. [redacted] vazebně zajištěn. Rozhodnuto tak bylo ve věci, v níž byl obžalován pro podezření z pachatelství na přečinu nebezpečné pronásledování podle § 354 odst. 1 písm. b) tr. zákoníku a nebezpečné

vyhrožování podle § 353 odst. 1 tr. zákoníku, jichž se měl dopustit v době od 19.3.2010 do 24.3.2010. Nepravomocným rozsudkem Okresního soudu v Českých Budějovicích ze dne 22.4.2010, č.j. 32 T 11/2010-100, byl obž. [REDAKCE] uznán vinným trestným činem nebezpečné vyhrožování podle § 353 odst. 1 tr. zákona, jehož se měl dopustit dne 19.3.2010 vůči [REDAKCE] a dne 23.3.2010 vůči jejímu známému [REDAKCE].

Vycházejí ze skutkových zjištění, která byla okresním soudem v posuzované trestní věci učiněna, lze okresnímu soudu přisvědčit, že jednání obž. [REDAKCE] naplnilo znaky kriminálního deliktu spočívajícího v tzv. stalkingu (pronásledování jiného), jehož trestnost byla zavedena právní úpravou účinnou od 1.1.2010.

Přečinu nebezpečné pronásledování podle § 354 odst. 1 tr. zákoníku se dopustí ten, kdo jiného dlouhodobě pronásleduje tím, že

- a) vyhrožuje ublížením na zdraví nebo jinou újmu jemu nebo jeho osobám blízkým,
- b) vyhledává jeho osobní blízkost nebo jej sleduje,
- c) vytrvale jej prostřednictvím prostředků elektronických komunikací, písemně nebo jinak kontaktuje,
- d) omezuje jej v jeho obvyklém způsobu života, nebo
- e) zneužije jeho osobních údajů za účelem získání osobního nebo jiného kontaktu,

a toto jednání je způsobilé vzbudit v něm důvodnou obavu o jeho život nebo zdraví nebo o život a zdraví osob jemu blízkých. Za takové jednání lze pachatele potrestat odnětím svobody až na 1 rok nebo zákazem činnosti.

Výše citovaná skutková podstata ovšem nezahrnuje i nebezpečné vyhrožování, na jehož trestnost pamatuje ust. § 353 odst. 1 tr. zákoníku postihujícího toho, kdo poškozené osobě vyhrožuje usmrcením, těžkou újmu na zdraví a jinou těžkou újmu způsobem, že to může vzbudit důvodnou obavu. Za takové jednání lze uložit trest odnětí svobody až na 1 rok nebo zákaz činnosti. Právě takové výhrůžky dle skutkových zjištění nalézacího soudu byly obž. [REDAKCE] při pronásledování [REDAKCE] užity.

Trestného činu výtržnictví podle § 358 odst. 1 tr. zákoníku se dopustí ten, kdo veřejně nebo na místě veřejnosti přístupném spáchá hrubou neslušnost nebo výtržnost mj. tím, že napadne jiného. Za tento delikt a obdobně také za trestný čin výtržnictví podle § 202 odst. 1 tr. zák. účinného do 31.12.2009 lze uložit trest odnětí svobody až na dvě léta.

V posuzované trestní věci okresní soud shledal, že obž. [REDAKCE] se útoků vůči [REDAKCE] spočívajících v urážkách vulgárními výroky, ve výhrůžkách způsobením zdravotní újmy a jiné těžké újmy (zapálením domu), ale i drobných ataků fyzických dopouštěl na místech veřejnosti přístupných. Jeho útoky upoutávaly pozornost zejm. osob pracujících v okolí napadené, u nichž se tato domáhala pomoci. Odvolatelčiny námitky spočívající v tom, že jednání obž. [REDAKCE] by i dle účinné právní úpravy naplnilo vedle přečinu nebezpečné pronásledování podle § 354 odst. 1 písm. a), b), d) tr. zákoníku, dále v jednočinném souběhu znaky skutkových podstat přečinu nebezpečné vyhrožování podle § 353 odst. 1 tr. zákoníku a přečinu výtržnictví podle § 358 odst. 1 tr. zákoníku, jsou zcela opodstatněné.

Podle § 2 odst. 1 tr. zákoníku se trestnost činu posuzuje podle zákona účinného v době, kdy byl tento spáchán; podle zákona pozdějšího se posuzuje tehdy, jestliže to je pro pachatele příznivější.

Jak konstatováno výše, trestnost deliktu kvalifikovaného jako trestný čin výtržnictví podle § 202 odst. 1 tr.zák. účinného do 31.12.2009 či jako přečin výtržnictví podle § 358 odst. 1 tr. zákoníku účinného od 1.1.2010, který je v daném případě deliktem nejpřísněji trestným, je totožná. Její posouzení dle účinné právní úpravy tak pro obžalovaného není příznivější. Navíc dle této by jednání obž. [REDAKCE] naplnilo v jednočinném souběhu znaky dalšího kriminálního činu, a to přečinu nebezpečné pronásledování podle § 354 odst. 1 písm. a), b), d) tr. zákoníku, tedy celkem tří kriminálních činů.

Pro důvody shora rozvedené byl z podnětu odvolání státní zástupkyně napadený rozsudek v celém jeho rozsahu zrušen a obž. [REDAKCE] byl za totožný skutek, jak jej okresní soud provedenými důkazy objasnil, uznán vinným trestnými činy výtržnictví podle § 202 odst. 1 tr. zákona účinného do 31.12.2009 a násilí proti skupině obyvatelů a jednotlivci podle § 197a odst. 1 tr. zákona účinného do 31.12.2009.

Oprávněné jsou dále shledávány odvolací námitky státní zástupkyně směřující do výroku o trestu. Obž. [REDAKCE] je za souběžné delikty vzhledem k pravidlu upravenému ust. § 35 odst. 1 tr. zákona postihován sankcí úhrnnou, vyměřovanou v rámci trestní sazby nejpřísněji postižitelného deliktu. Tímto je trestný čin výtržnictví, za který lze uložit trest odnětí svobody až na dvě léta.

Obž. [REDAKCE] byl trestním příkazem Okresního soudu v Českých Budějovicích ze dne 16.12.2008, č.j. 5 T 203/2008-37, pravomocným dnem 17.1.2009, uznán vinným trestným činem ublížení na zdraví podle § 221 odst. 1 tr. zákona a za tento byl odsouzen k trestu odnětí svobody na 5 měsíců, jehož výkon byl podmíněně odložen na patnáctiměsíční zkušební dobu. Uvedený delikt obžalovaný spáchal 17.5.2008, kdy fyzicky napadl a zranil [REDAKCE], který doprovázel [REDAKCE].

Zejm. vzhledem k posledně uvedenému nutno argumentům odvolatelky přisvědčit. Pakliže obž. [REDAKCE] od opakování kriminálního činu neodradila ani bezprostředně mu hrozící pohružka výkonem trestu odnětí svobody, nelze shledat, že by jej výchovná sankce dříve mu uložená přiměla k nápravě. Není-li shledáváno žádných okolností, jež by obžalovanému polehčovaly, kdy naopak v jeho neprospěch je zjišťováno, že jeho dlouhodobá šikana a obtěžování rodiny poškozené jsou důvodem obav jejích nezletilých synů z jeho osoby (viz obsah zprávy klinického psychologa č.l. 43), nelze již trestaného postihnout toliko jen některou z alternativních sankcí. Zjišťované obtěžování [REDAKCE] obžalovaným, jak jej učinil okresní soud v jiné jeho trestní věci, zatím nepravomocně ukončené, poněkud devalvují znalcovu zjištění, že obžalovaný má nad svým chováním získávat náhled.

Vzhledem k výše uvedenému nelze učinit závěru jiného, nežli že obž. [REDAKCE] již nutno potrestat sankcí represivní, spojenou s okamžitým omezením jeho osobní svobody. Pro výkon šestiměsíčního trestu odnětí svobody, jež je tak stanoven toliko v prvé čtvrtině zákonných možností, je tento, nebyl-li doposud takovýmto druhem trestní sankce postížen, dle pravidel upravených ust. § 39a odst. 2 tr. zákona zařazen do věznice s dozorem.

Vada přezkoumávaného rozsudku je spatřována v tom, že okresní soud nikterak nerozhodl o nároku na náhradu škody, který byl uplatněn Vojenskou zdravotní pojišťovnou ČR domáhající se přiznání práva na náhradu léčebných výloh vynaložených na ošetření [REDAKCE] (viz č.l. 79-82), jak jej vzal při hlavním líčení konaném dne 10.2.2010 soud prvního stupně na vědomí (viz č.l. 154). Poškozeným subjektem nebylo odvolání proti chybějícímu výroku rozsudku, jež mu byl doručen krajským soudem, podáno, náprava tak v tomto směru nemohla být zjednána.

Pro veškeré výše rozvedené důvody bylo rozhodnuto, jak v rozsudečném výroku uvedeno.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku není další řádný opravný prostředek přípustný.

Proti tomuto rozhodnutí lze podat do dvou měsíců od jeho doručení dovolání k Nejvyššímu soudu ČR prostřednictvím soudu, který ve věci rozhodl v prvním stupni (§ 265c, § 265e odst. 1 tr.ř.), a to ve trojím vyhotovení.

Dovolání mohou podat:

- a) nejvyšší státní zástupce na návrh krajského nebo vrchního státního zástupce a nebo i bez takového návrhu pro nesprávnost kteréhokoliv výroku rozhodnutí, a to ve prospěch i v neprospěch obviněného,
- b) obviněný pro nesprávnost výroku rozhodnutí, který se ho bezprostředně dotýká (§ 265d odst. 1 tr.ř.).

Obviněný může dovolání podat pouze prostřednictvím obhájce. Podání obviněného, které nebylo učiněno prostřednictvím obhájce se nepovažuje za dovolání, byť by takto bylo označeno (§ 265d odst. 2 tr.ř.).

V dovolání musí být vedle obecných náležitostí podání (§ 59 odst. 3 tr.ř.) uvedeno, proti kterému rozhodnutí směřuje, který výrok a v jakém rozsahu i z jakých důvodů napadá a čeho se dovolatel domáhá, včetně konkrétního návrhu na rozhodnutí dovolacího soudu s odkazem na zákonné ustanovení § 265b odst. 1 písm. a) – l) tr.ř. nebo § 265b odst. 2 tr.ř., o které se dovolání opírá. Nejvyšší státní zástupce je povinen v dovolání uvést, zda jej podává ve prospěch nebo v neprospěch obviněného. Rozsah, v němž je rozhodnutí dovoláním napadáno, a důvody dovolání, lze měnit jen po dobu trvání lhůty k podání dovolání (§ 265f odst. 1, 2 tr.ř.).

Krajský soud v Českých Budějovicích dne 7.6.2010

Předseda senátu:
JUDr. Jiří T r n k a , v.r.

Zpracovala:

JUDr. Vladimíra Hájková, v.r.

Za správnost vyhotovení:
Kateřina Pixová